

การศึกษาเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ลักษณะพื้นฐานบางประการทางด้านสังคมและเศรษฐกิจของกรรมการป่าชุมชน 2) การดำเนินงานป่าชุมชน ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานป่าชุมชน 3) ความคิดเห็นของกรรมการป่าชุมชนต่อการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาป่าชุมชนในจังหวัดขอนแก่น 4) เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาป่าชุมชนของกรรมการป่าชุมชนที่มีลักษณะพื้นฐานบางประการแตกต่างกัน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ กรรมการป่าชุมชน จำนวน 160 คน ซึ่งสุ่มคัดเลือกมาจากกรรมการป่าชุมชนในจังหวัดขอนแก่น จำนวน 670 คน โดยการสุ่มแบบหลายชั้นตอน ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป Statistical Package for the Social Sciences (SPSS for Windows) ผลการศึกษาพบว่า กรรมการป่าชุมชนส่วนใหญ่เป็นชายมีอายุเฉลี่ย 44.7 ปี ร้อยละ 58.0 จบการศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 60.0 เป็นกรรมการป่าชุมชนมาแล้วมากกว่า 3 ปี ร้อยละ 79.4 มีอาชีพหลักทำการเกษตร มีสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 3.9 คน มีแรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย 2.5 คน มีพื้นที่ถือครองเพื่อการเกษตรเฉลี่ย 20.6 ไร่ และมีรายได้เป็นเงินสดจากภาคการเกษตร เฉลี่ยครัวเรือนละ 21,928.75 บาทต่อปี

ในด้านการดำเนินงานป่าชุมชนภายหลังจากได้รับการฝึกอบรม พบว่า กรรมการป่าชุมชนส่วนใหญ่มีการดำเนินงานเป็นครั้งคราวในด้านการประชาสัมพันธ์และด้านการฟื้นฟูสภาพป่า ส่วนด้านการป้องกันรักษาป่าและการอนุรักษ์ป่าชุมชน กรรมการป่าชุมชนส่วนใหญ่มีการดำเนินงานเป็นประจำและต่อเนื่อง ส่วนปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญในการดำเนินงาน ได้แก่ ขาดการสนับสนุนด้านงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์อย่างเพียงพอ เจ้าหน้าที่ออกเยี่ยมเยียนและให้คำแนะนำน้อยเกินไป และไม่ได้รับความร่วมมือจากราษฎรที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านอื่น

ในด้านความคิดเห็นของกรรมการป่าชุมชนต่อการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาป่าชุมชน พบว่า กรรมการป่าชุมชนส่วนใหญ่เห็นว่าการดำเนินงานป่าชุมชนมีความเหมาะสมมาก กรรมการป่าชุมชนที่เป็นผู้นำชุมชนและไม่เป็นผู้นำชุมชน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานป่าชุมชนแตกต่างกัน 2 ประเด็นจากทั้งหมด 45 ประเด็นที่ศึกษา กรรมการป่าชุมชนที่มีประสบการณ์การฝึกอบรม แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานป่าชุมชนแตกต่างกัน 4 ประเด็น กรรมการป่าชุมชนมีพื้นที่ดำเนินงานอยู่ในเขตป่าตาม พ.ร.บ. ป่าไม้ พ.ศ. 2484 และในเขตป่าตาม พ.ร.บ. ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานป่าชุมชนแตกต่างกัน 1 ประเด็น กรรมการป่าชุมชนที่มีระยะเวลาในการเป็นกรรมการป่าชุมชนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานป่าชุมชนไม่แตกต่างกันในทุกประเด็น

The objectives of this research were to study 1) some socio-economic backgrounds of community forest committee; 2) community forest project operational conditions, and problems; 3) opinions of community forest committee towards community forest development project; and 4) comparison of opinions of the community forest committee of different backgrounds. The samples were 160 community forest committee members randomly selected from 670 community forest committee members in Khon Kaen using multi-stage sampling technique. Data were collected through personal interviews and analyzed by using SPSS for Windows statistical package.

It was found that the community forest committee members were mostly males with an average of 44.7 years of age, 58 percent of forest committee members had primary education, 60 percent had been community forest committee members for more than 3 years. Approximately 79.4 percent had agriculture as their main occupation. The average family size was 3.9 family members, and the average family labors were 2.5 persons. The average agricultural land holding of a household was 20.6 rai, and average annual income was 21,928.75 baht per household per year.

The community forest project operational conditions were found to be as follows: most of the community forest committee members practiced according to the guidelines from time to time in areas of public relation and reforestation, and they practiced continually in arrears of forest protection and conservation. The important problems relating to the community forest project operation were 1) insufficient financial and material supports; 2) the concerning officials did not regularly visit and supervise the committee; and 3) lack of cooperation from villagers living in other villages.

As for the opinions of community forest committee members towards the community forest development project, most of the committee members indicated that the community forest development project operational guidelines were very much suitable. The committee members who were community leaders and non-community leaders had different opinions on 2 out of 45 issues studied. Those having different experience on training had different opinions on 4 issues studied, and those having different implementation areas according to the forest laws had different opinion on 1 issue. The community forest committee members with difference on duration of being community forest committee members had no different opinion on community forest development project operational guidelines.